

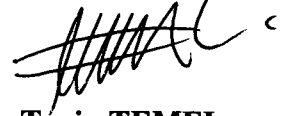
T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Sayı : 24472
Tarih : 29.03.2023

80125

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Adalet Bakanı Bekir BOZDAĞ** tarafından Anayasanın 98' inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96' ncı ve 99' uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Tayip TEMEL

Van Milletvekili

Türkiye'de cezaevleri, hak ihlallerinin en yoğun yaşandığı mekânların başında gelmektedir. Başta yaşam hakkı ihlalleri olmak üzere birçok insanlık dışı ve onur kırıcı muamelenin yaşandığı cezaevleri birer 'insan hakları ihlal merkezlerine' dönüştürülmüştür.

Nitekim Yozgat 2 No'lu T Tipi Cezaevinden tarafıma ulaşan bir mahpusun mektubunda hak ihlalleri sıralanmıştır. Şöyle ki kapasitesinin 10-12 kişi olabileceği koğuşta 18 mahpus tutulmaktadır. Kapasitesinin üstünde tutulmaya bağlı olarak mahpuslar haliyle nefes almakta zorlanmaktadır. Konuya ilişkin cezaevi ile yaptığımız telefon görüşmesinde 2.Müdür kapasitesinin en fazla olduğu koğuşun 14 kişilik olduğunu ve B-7 koğuşunda 18 mahpusun kaldığını belirtmiş, böylece mahpusun kapasitesinin çok üzerinde bir koğuşta kaldıkları ifadesini doğrulamıştır. Ayrıca mahpuslar hafta 1 kereliğine sadece 40 dakikalığına spor faaliyetleri için çıkarılmaktadırlar ve hiçbir sosyal aktiviteye ulaşamamaktadırlar. Aileleri tarafından kendilerine gönderilen kırtasiye malzemelerine el konulmaktadır. Bunun yanında özellikle dış revirinde ciddi sıkıntılar yaşandığı belirtilmektedir. Hastane sevklerinin çok geç yapılmasının yanında "güvenlik"ten sorumlu askeri personellerin mahpuslara yönelik ağız içi arama, kelepçeyle muayeneye zorlama, ayakkabıları çıkarmaya zorlama gibi keyfi uygulamaları nedeniyle mahpuslar insani tedavi haklarından edilmektedirler. Tüm bunların yanında mahpuslar hemen hemen TRT dışında farklı bir televizyon kanalı izleyememekte, kişi başına getirilen 5 kitap sınırlamasına maruz bırakılmaktadırlar. Cezaevi 2.müdürü ise ısrarla mevzuat dışı bir uygulamanın olmadığını belirtmiştir.

Oysa İnsan Hakları Evrensel Bildirisi'nin 5. maddesi ve 'Kişisel ve Siyasal Haklar Uluslararası Sözleşmesi'nin 7. maddesi, hiç kimsenin işkence veya diğer zalimane, insanlık dışı veya onur kırıcı muamele veya cezaya maruz bırakılmayacağını öngörmektedir.

Bu bağlamda:

- 1- Kapasitesinin 10-12 kişi olabileceği bir koğuşa 18 mahpusun konulması bilginiz dâhilinde midir? Bu suça imza atan cezaevi yetkililerine yönelik soruşturmayı ne zaman başlatacaksınız? Cezaevinin söz konusu uygulamasını iyileştirmeye dönük ne gibi bir girişiminiz olacaktır?

- 2- Hastane sevkleri esnasında güvenliği sağlama görevi olan askeri görevlilerin mahpuslara yönelik gerçekleştirdikleri ağız içi arama, kelepçeyle tedaviye zorlama gibi onur kırıcı ve insanlık dışı kötü muamelelerden haberdar mısınız? Görevini kötüye kullanan askeri görevliler hakkında nasıl bir yasal süreç işletilecektir? Söz konusu cezaevinde mahpusların yaşadığı bu hak ihlallerine karşı ne gibi tedbirler alınacaktır?
- 3- Söz konusu cezaevinde hastane sevklerinin gecikme sebebi nedir? Bu gecikmeyi önlemek adına ne gibi tedbirler alınacaktır?
- 4- Söz konusu cezaevinde ve revirde mahpuslara yönelen insanlık dışı ve onur kırıcı şiddet pratikleri taraf olunan uluslararası sözleşmelere aykırı değil midir?